

POSTANOWIENIE

21 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 21 grudnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku K. M. i Z. M.
z udziałem Skarbu Państwa-Prezydenta miasta stołecznego Warszawy i miasta
stołecznego Warszawy
o zasiedzenie,
na skutek skargi kasacyjnej K. M. i Z. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie
z 14 kwietnia 2022 r., IV Ca 2731/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od K. M. i Z. M. na rzecz miasta stołecznego Warszawy po 1 350 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądza od K. M. i Z. M. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej po 2 025 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy – K. M. i Z. M. – wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 14 kwietnia 2022 r. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnili potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj. art. 2a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21

marca 1985 r. o drogach publicznych i określenia kierunków interpretacyjnych pojęcia drogi i pasa drogowego, jako części składowej nieruchomości, która nie może podlegać zasiedzeniu. Powołali się także na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) sprowadzającego się do konieczności usystematyzowania kategorii drogi i pasa drogowego jako rzeczy wyłączonych z obrotu, w sytuacji, kiedy w sposób faktyczny nie wypełniają one definicji ustawowej a nadto w sposób faktyczny nie wykazują cech drogi i pasa drogowego służących celowi publicznemu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnicy – Skarb Państwa-Prezydent miasta stołecznego Warszawy oraz miasto stołeczne Warszawa wnieśli o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Za istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) rozumie się zagadnienie nowe, dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Powołanie się na tę przyczynę kasacyjną wymaga obok jego sformułowania, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01). Zagadnienie prawne powinno być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) występuje, jeżeli co do konkretnego przepisu prawnego brak jest jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego, albo przyjęta i dominująca

wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Skarżący powinien bądź wskazać argumentację przemawiającą za zmianą dotychczasowej wykładni, bądź wykazać, że dany przepis prawny, chociaż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wyjaśnienia i powinien zostać zinterpretowany przez Sąd Najwyższy.

Powołanie się na powyższe przesłanki kasacyjne będzie bezskuteczne, jeżeli dotyczy kwestii prawnej, której wyjaśnienie nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym w zaskarżonym orzeczeniu stanie faktycznym. Przyczyny uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej mogą być tylko takie, które Sąd Najwyższy mógłby następnie uwzględnić przy jej rozpatrywaniu (zob. postanowienia SN: z 4 sierpnia 2003 r., III CK 120/03, i z 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003/9, poz. 228).

Sąd Okręgowy orzekając reformatoryjnie wyjaśnił, że wniosek o zasiedzenie nie może być uwzględniony nie tylko z uwagi na niedopuszczalność zasiedzenia nieruchomości stanowiące drogi publiczne, ale przede wszystkim z uwagi na niewykazanie przez wnioskodawców samoistnego posiadania nieruchomości przez czas niezbędny do jej zasiedzenia. Wykazanie samoistnego posiadania nieruchomości jest ustawowym warunkiem stwierdzenia nabycia prawa jej własności przez zasiedzenia, natomiast skarga kasacyjna wnioskodawców nie opiera się na takiej podstawie naruszenia prawa materialnego (np. art. 172 k.c.). Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Nie jest uprawniony do oceny, czy zaskarżony skargą kasacyjną wyrok (postanowienie) narusza także inne, poza wskazanymi w niej, przepisy (zob. wyrok SN z 23 kwietnia 2009 r., IV CSK 521/08). Skarżący zakwestionowali dokonaną przez Sąd *meriti* ocenę charakteru posiadania wyłącznie w ramach drugiej podstawy kasacyjnej – naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zwrócić jednak uwagę należy, że w postępowaniu kasacyjnym nie wchodzi w rachubę bezpośrednio podważanie ustalonego stanu faktycznego (art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.). Dopuszczalne jest jednak powoływanie się na określone naruszenie przepisów prawa procesowego w związku z dokonywaniem ustaleń faktycznych, ale z wyłączeniem oceny trafności poczynionych ustaleń faktycznych i dokonanej oceny dowodów przez Sąd drugiej instancji (art. 398³ § 3 k.p.c.). W judykaturze Sądu

Najwyższego przyjmuje się, że wyłącznie to przede wszystkim dotyczy art. 233 § 1, który określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (zob. wyroki SN: z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006/4, poz. 76, i z 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06). Oparcie skargi kasacyjnej na takiej podstawie nie może zatem odnieść zamierzonego skutku.

Powołanie się na obie przesłanki kasacyjne jest zatem bezprzedmiotowe, skoro dotyczy kwestii, których wyjaśnienie nie będzie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym w zaskarżonym orzeczeniu stanie faktycznym.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 2 w zw. z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz art. 32 ust. 3 zd. 1 ustawy z 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[ał]

[wr]